

Koncepcia rozvoja práce s mládežou Trenčianskeho samosprávneho kraja do roku 2020

1.1 Koncepcia rozvoja práce s mládežou Trenčianskeho samosprávneho kraja do roku 2013 (ďalej len „koncepcia“) definuje ciele, princípy, prioritné oblasti pôsobnosti kraja a iných subjektov vo vybraných oblastiach života detí a mládeže v Trenčianskom kraji. Koncepcia pomenúva základné úlohy štruktúr, podieľajúcich sa na ich vykonávaní a popisuje kroky, ktoré zabezpečia ich efektívne napĺňanie.

1.2. Výhodiskom pre spracovanie tejto koncepcie sú skúsenosti z predchádzajúceho obdobia regionálnej politiky vo vzťahu k deťom a mládeži, ktoré poukázali na situáciu v oblasti práce s deťmi a mládežou a zadefinovali problémy a potreby detí a mládeže v Trenčianskom kraji. Ďalšími výhodiskami pre spracovanie koncepcie sú Kľúčové oblasti a akčné plány štátnej politiky voči deťom a mládeži na roky 2008-2013, Národná správa o štátnej politike vo vzťahu k deťom a mládeži v Slovenskej republike, ktorá bola vypracovaná podľa metodiky Rady Európy (www.spravaomladezi.sk) a Zákon o podpore práce s mládežou¹

1.3. Regionálna politika vo vzťahu k deťom a mládeži integrovaným spôsobom podporuje a zlepšuje život mladých ľudí, ich vzdelávanie, prístup k informáciám, bývanie, zamestnanosť, zdravie či aktívne využívanie voľného času. Najdôležitejším prvkom je podpora účasti mládeže na riadení spoločnosti v Trenčianskom kraji a ich výchova k aktívnemu občianstvu a vlasteneckému citeniu.

1.4. Koncepcia sa bude napĺňať prostredníctvom tvorby dvojročných regionálnych akčných plánov v oblasti rozvoja práce s mládežou. Na tvorbe akčných plánov sa budú podieľať všetky odbory Trenčianskeho samosprávneho kraja. K tvorbe akčných plánov budú prizývaní zástupcovia subjektov pôsobiacich v oblasti práce s mládežou na regionálnej úrovni.

1.5. Regionálna politika vo vzťahu k deťom a mládeži sa realizuje aj prostredníctvom opatrení samosprávnych orgánov na úrovni miest a obcí Trenčianskeho kraja, ktoré vykonávajú túto politiku najbližšie k deťom a mládeži.

1.6. Trenčiansky samosprávny kraj v rámci svojej politiky vo vzťahu k deťom a mládeži vytvára partnerské vzťahy s mimovládnymi organizáciami, ktoré sa venujú deťom a mládeži.

1.7. Trenčiansky samosprávny kraj pre vykonávanie opatrení v rámci tejto regionálnej politiky využíva aj školské zariadenia, najmä centrá voľného času, školské strediská záujmovej činnosti, školské kluby detí a i. V tejto oblasti významne pôsobí regionálne centrum mládeže, ktoré je vytvorené na úrovni Trenčianskeho kraja.

1.8. Trenčiansky samosprávny kraj akceptuje aj deti a mládež, ktorí nie sú členmi mimovládnych organizácií, ako prispievateľov k tvorbe regionálnej politiky vo vzťahu k deťom a mládeži a prijíma pre nich špecifické opatrenia na úrovni regiónu.

1.9. Pre potreby tejto koncepcie sa pod pojmom deti a mládež rozumejú všetci ľudia od narodenia do 30 rokov veku vrátane (Zákon o podpore práce s mládežou).

1.10. V tejto koncepcii sa používajú pojmy, ktorých cieľom je potvrdiť záväzky Trenčianskeho samosprávneho kraja pre oblasť detí a mládeže vyplývajúce z medzinárodnej spolupráce, ku ktorým sa Trenčiansky samosprávny kraj prihlásil. V záujme prehľadnosti dokumentu sa potvrdenia týchto záväzkov neuvádzajú v plnom znení, ale len proklamatívne.

1.11. Koncepcia prehľadnou a stručnou formou poskytuje východiská pre následné konkrétne opatrenia s vymedzením dôvodov pre ich plnenie, ako aj spôsobov a termínov ich plnenia. Cieľom pritom je, aby sa koncepcia stala „živým dokumentom“, k napĺňaniu ktorého prispievajú nielen samosprávne orgány, ktorým to určujú

¹ Zákon č.282/2008 Z.z.

právne predpisy (Zákon č.282/2008 Z.z.) a medzinárodné zmluvy, ale aj mimovládne organizácie a zástupcovia detí a mládeže.

2. Ciele regionálnej politiky vo vzťahu k deťom a mládeži

Cieľom regionálnej politiky vo vzťahu k deťom a mládeži je posilnenie takej spoločnosti, ktorá špeciálne deťom a mládeži v Trenčianskom kraji:

- ☐ vytvorí podmienky pre zvyšovanie kvality života,
- ☐ zaistí sociálnu spravodlivosť, dostatok príležitostí a rovnosť šancí,
- ☐ priznáva práva na svoju vlastnú identitu, rôznorodosť a autonómiu,
- ☐ poskytuje príležitosti na zamestnanie, aktívne občianstvo a účasť zástupcov mládeže na spoločenskom a politickom živote.

3. Princípy regionálnej politiky vo vzťahu k deťom a mládeži

Trenčiansky samosprávny kraj

3.1. vníma mládež ako dôležitého aktéra rozvoja spoločnosti,

3.2. vytvára podmienky, aby deti a mládež v kraji našli uspokojenie svojich zákonitých potrieb a požiadaviek a prostredie na kvalitnú a etickú sebarealizáciu,

3.3. považuje mládež za schopnú prevziať zodpovednosť za smerovanie svojho života,

3.4. vytvára koncepčné a materiálne podmienky na ochranu a podporu detí a mládeže v záujme ich všestranného rozvoja; vytvára spoločenské a ekonomické štruktúry, formuje a rozvíja kultúru spolupráce a partnerstva so zástupcami detí a mládeže, zabezpečuje rovnoprávny prístup k vzdelávaniu a pravdivým a aktuálnym informáciám,

3.5. vníma, že komplexné zabezpečenie regionálnej politiky vo vzťahu k deťom a mládeži je nielen úlohou samosprávneho kraja, ale aj obcí, mimovládneho a súkromného sektora, médií, vzdelávacích inštitúcií, rodiny, komunit, ako aj samotných detí a mládeže,

3.6. potvrdzuje, že mládež má právo aktívne sa zúčastňovať života v spoločnosti, pričom si uvedomuje, že prirodzená účasť mládeže na spoločenskom a politickom živote je základným predpokladom ich pozitívneho príspevku k rozhodnutiam, ktoré sa týkajú ich súčasného i budúceho života,

3.7. venuje osobitnú pozornosť ochrane a podpore detí a mládeže zo sociálne znevýhodneného prostredia (osamelé matky vychovávajúce deti, rozvedení rodičia s deťmi, nezamestnaní rodičia s deťmi a dospelávajúcou mládežou a pod), pričom vytvára podmienky pre rozvoj preventívneho a podporného systému, zameraného nielen na ohrozené, problémové skupiny detí a mládeže a skupiny na okraji záujmu spoločnosti, ale aj na väčšinovú skupinu detí a mládeže,

3.8. vytvára primerané podmienky na prácu s deťmi a mládežou v školách a školských zariadeniach a v iných zariadeniach, podporuje rodiny s deťmi, detské, mládežnícke, občianske, humanitné, cirkevné a charitatívne združenia, hnutia a nadácie, ako aj rozličné neštátne, súkromné, neziskové organizácie a agentúry, a aj jednotlivých občanov v ich výnimočnej práci s deťmi a mládežou,

3.9. podporuje rozvoj práce s deťmi a mládežou a politiky vo vzťahu k deťom a mládeži na úrovni miest a obcí a na tento účel efektívne využíva prostriedky rozpočtu samosprávneho kraja.

4. Kľúčové oblasti regionálnej politiky vo vzťahu k deťom a mládeži

4.1. Vzdelávanie

V tejto oblasti Trenčiansky samosprávny kraj:

4.1.1. zdôrazňuje, že vzdelanie je nielen právom mladého človeka, ale aj investíciou a prostriedkom na rozvoj jeho talentu a nadania a formovanie jeho komplexnej

osobnosti,

4.1.2. podporuje rozvoj a zlepšovanie vzdelávacieho systému rozvojom technológií a poskytovaním iných foriem podpory,

4.1.3. spolupracuje pri budovaní moderného systému odborného vzdelávania, ktorý flexibilne reaguje na potreby pracovného trhu a na ďalšie zmeny v slovenskej spoločnosti,

4.1.4. podporuje demokratizáciu školstva najmä posilnením úlohy žiackych samospráv a školských rád,

4.1.5. vytvára podmienky pre skvalitnenie využívania voľného času detí a mládeže so špecifickými vzdelávacími potrebami,

4.1.6. potvrdzuje vzájomné dopĺňanie sa formálneho a neformálneho vzdelávania, ako aj informálneho učenia sa; v oblasti neformálneho vzdelávania a informálneho učenia

sa zdôrazňuje uznanie kompetencií mládežníckych vedúcich, mladých vedúcich, dobrovoľníkov z radov mládeže, ako aj zástupcov mládeže, ktorí prostredníctvom systematickej a zámernej práce s deťmi a mládežou získali špecifické kompetencie,

4.1.7. umožňuje prístup k celoživotnému vzdelávaniu všetkým skupinám mládeže,

4.1.8. podporuje vyhľadávanie a identifikáciu talentovaných a nadaných detí a mládeže v regióne a podporuje ich ďalší rozvoj

4.2.1 Zamestnanosť

V tejto oblasti Trenčiansky samosprávny kraj:

4.2.1. vníma právo mládeže na prácu a povinnosť regiónu zabezpečiť jej ponuku rôznych príležitostí a relevantné základné zručnosti pre uplatnenie sa na trhu práce,

4.2.2. motivuje zamestnávateľov v regióne, ktorí vytvárajú pracovné príležitosti a príležitosti na získanie pracovných zručností, resp. pracovnej praxe a poskytuje zvýhodnenia zamestnávateľom, ktorí prijímajú absolventov škôl počas tzv. adaptačného obdobia,

4.2.3. podporuje napĺňanie úloh vyplývajúcich z Európskeho paktu pre mládež hlavne týkajúce sa zosúladenia profesijného a rodinného života, prijímania opatrení zameraných na lepšiu sociálnu a profesionálnu integráciu, väčšie zviditeľnenie v oblasti mládeže v rámci Lisabonskej stratégie,

4.2.4. s ohľadom na skutočnosť, že zamestnanie je aj prostriedkom na seberealizáciu mládeže, motivuje zamestnávateľov v regióne k vytváraniu príležitostí a podpore rozvoja autonómie, vodcovstva a tvorivosti mládeže,

4.2.5. zdôrazňuje rovnosť šancí pri prijímaní do zamestnania a pri vykonávaní úloh vyplývajúcich z rôznych pracovných pozícií, ako aj pri kariérnych postupoch mládeže,

4.2.6. uvedomuje si význam a úlohu profesionálnych pracovných agentúr, kariérnych poradcov, odborových zväzov, spolkov, profesijných združení a iných organizácií, ktoré pomáhajú mládeži nadobudnúť istú úroveň pracovnej kultúry, formujú ich pracovné návyky, vzdelávajú ich a podporujú ich ďalší rozvoj a tvorivosť, preto podporuje ich činnosť v tejto oblasti,

4.2.7. podporuje rozvoj podnikania mládeže,

4.2.8. podporuje plynulý prechod mládeže zo vzdelávania do zamestnania zabezpečením lepšieho kontaktu a kooperácie medzi školami a zamestnávateľmi na úrovni regiónu,

4.2.9. rozvíja systém uznávania kompetencií získaných prostredníctvom účasti mládeže na programoch medzinárodnej mobility v oblasti práce, štúdia a voľného času, pričom pozornosť venuje najmä uznaniu kompetencií získaných prostredníctvom účasti na dobrovoľníckych aktivitách v Trenčianskom kraji, na Slovensku i v zahraničí, ako aj propagácii tejto problematiky medzi zamestnávateľmi,

4.2.10. zabezpečuje integrovaný prístup k tým zástupcom mládeže, ktorí prerušia alebo nedokončia proces formálneho vzdelávania z objektívnych dôvodov, aby mohli získať vzdelanostný kapitál aj prostredníctvom formálneho uznania výsledkov neformálneho

vzdelávania a informálneho učenia sa,

4.2.11. podporuje organizácie, ktoré vytvárajú pracovné príležitosti a príležitosti na získanie pracovných zručností a nadobudnutie praxe,

4.2.12. propaguje uznanie odborného vzdelania

4.2.13. zdôrazňuje význam organizovania podujatí typu „burza práce“ aspoň na úrovni krajského mesta, ako aj význam medializácie takého podujatia

4.3. Rodina

V tejto oblasti Trenčiansky samosprávny kraj:

4.3.1. rešpektuje rodinu každého občana kraja ako základnú jednotku spoločnosti,

4.3.2. vytvára podmienky na plnenie základných funkcií rodiny,

4.3.3. podporuje komunikáciu a interakciu medzi rodičmi a edukačnými autoritami na všetkých úrovniach a vytváranie partnerských vzťahov,

4.3.4. podporuje flexibilitu pracovného času a pracovných úväzkov rodičov, aby tak mohli deťom a mládeži zabezpečiť kvalitnú výchovu,

4.3.5. vytvára podmienky na terénnu sociálnu prácu a komunitnú prácu s rodinami, ktoré neplnia svoje základné funkcie,

4.3.6. utvára podmienky na osamostatňovanie mládeže, ktorá vyrastala v náhradnej starostlivosti,

4.3.7. podporuje ďalšie vzdelávanie učiteľov, pracovníkov s deťmi a mládežou a mládežníckych lídrov v interkultúrnych vzťahoch na prekonanie jazykových a kultúrnych bariér najmä vo vzťahoch s rómskymi rodinami a rodinami migrantov.

4.4. Bývanie

V tejto oblasti Trenčiansky samosprávny kraj:

4.4.1. vníma požiadavku mládeže na samostatné bývanie ako jednu zo základných ľudských potrieb,

4.4.2. vytvára také podmienky a opatrenia, ktoré zlepšia prístup mládeže k samostatnému bývaniu, a to najmä v prípade mladých rodín (úplných alebo neúplných), napr. výstavbou nájomných bytov za výhodných podmienok

4.4.3. vníma špecifickú potrebu asistencie a podpory mládeže pri zabezpečení samostatného bývania, pričom otázka asistencie je relevantná najmä v prípade, ak ide o skupiny mladých ľudí čeliacich zložitým životným situáciám alebo pochádzajúcim z nefavorizovaného prostredia (pozri 4.12).

4.5. Účast' mládeže na spoločenskom a politickom živote – participácia

V tejto oblasti Trenčiansky samosprávny kraj:

4.5.1. vytvára podmienky, aby participácia mládeže vo všetkých sférach spoločnosti bola na zodpovedajúcej úrovni a nemala len symbolický charakter, ale priniesla skutočný vplyv na chod vecí a prijímanie rozhodnutí na úrovni kraja,

4.5.2. vytvára podmienky pre zabezpečenie aktuálnych, dostupných a relevantných informácií pre mládež, čo považuje za základnú podmienku participácie mládeže na živote spoločnosti na miestnej a regionálnej úrovni,

4.5.3. uznáva, že školy a školské zariadenia, mimovládne organizácie, rady mládeže a iné subjekty sú priestorom, kde má mládež vhodné a prirodzené podmienky na získanie a uplatnenie zodpovedajúcich kompetencií, a preto prijíma také opatrenia, ktoré umožnia ich kontinuálne pôsobenie v tejto oblasti,

4.5.4. podporuje participáciu mládeže prostredníctvom ich zástupcov na úrovni miestnej a regionálnej samosprávy,

4.5.5. zabezpečuje otvorenú metódu koordinácie v oblasti participácie mládeže a informácií

pre mládež, ako aj rozvoj štruktúrovaného dialógu na regionálnej úrovni a podporuje vznik platforiem, konzultácie a ďalšie mechanizmy na podporu participácie mládeže na miestnej a regionálnej úrovni,

4.5.6. venuje primeranú pozornosť rozvoju opatrení smerujúcich k vytváraniu príležitostí na participáciu mladých ľudí, ktorí čelia zložitým životným situáciám alebo pochádzajú z nefavorizovaného prostredia (pozri 4.12.),

4.5.7. vytvára podmienky na rozvoj mládežníckeho dobrovoľníctva v Trenčianskom kraji, podporuje vzdelávanie v oblasti dobrovoľníckej služby a budovanie relevantnej infraštruktúry.

4.6. Informácie a komunikačné technológie

V tejto oblasti Trenčiansky samosprávny kraj:

4.6.1. uznáva, že právo na informácie je jedno zo základných ľudských práv, a preto garantuje dostupnosť a komplexnosť informácií pre mládež prostredníctvom rôznych subjektov a štruktúr a podporuje výmenu skúseností z dobrej praxe,

4.6.2. systematicky podporuje poskytovanie informačných služieb pre mládež a rozširuje možnosti prístupu mládeže k informáciám vo všetkých oblastiach ich objektívnych potrieb a požiadaviek, napríklad v oblastiach: vzdelávanie, zamestnanie, školenia a semináre, aktivity neziskového sektora, národné a medzinárodné aktivity v oblasti práce s mládežou a mládežníckej politiky,

4.6.3. podporuje systematickú prípravu mládeže na prácu s informáciami, pričom podporuje aj rozvoj poradenstva a konzultačných služieb,

4.6.4. si uvedomuje, že internet je nevyhnutnou podmienkou ďalšieho vzdelávania detí a mládeže a je súčasťou celoživotného vzdelávania, preto sústavne zlepšuje prístup k internetu a zvyšuje jeho dostupnosť pre deti a mládež,

4.6.5. podporuje modernizáciu a efektívnosť existujúcich regionálnych internetových portálov a sietí,

4.6.6. pri používaní informačných technológií podporuje rozvoj asistenčných činností tým deťom a mládeži, ktorí s nimi neprišli do kontaktu, podporuje rôzne kampane a iné opatrenia v tejto oblasti, pričom varuje deti a mládež pred zneužívaním internetu a upozorňuje na rôzne nebezpečenstvá s tým spojené,

4.6.7. podporuje bezpečné využívanie internetu. (najmä deťmi), proti nedovolenému a škodlivému obsahu a zvyšovaniu všeobecného povedomia v tejto oblasti medzi rodičmi, učiteľmi a deťmi ako koncovými užívateľmi.

4.7. Mobilita

V tejto oblasti Trenčiansky samosprávny kraj:

4.7.1. považuje mládež za nositeľov zmeny, mieru a pokroku, preto vytvára podmienky na rozvoj mobility a medzinárodných kontaktov mládeže v regióne a motivuje mládež k získaniu interkultúrnej skúsenosti,

4.7.2. uznáva, že kvalitne pripravená a realizovaná aktivita v oblasti mobility mládeže posilňuje v nich hodnoty, akými sú napríklad poznanie ľudských práv, potláčanie prejavov intolerancie, rasizmu a xenofóbie, rozvoj solidarity, uznanie a chápanie hodnôt rôznych kultúr,

4.7.3. podporuje rozvoj cezhraničných projektov zameraných na študijnú, reprezentačnú a pracovnú mobilitu mládeže, ako aj mobilitu mládeže vo voľnom čase a podporuje špecializované vzdelávanie organizátorov aktivít v oblasti mobility mládeže,

4.7.4. podporuje rozvoj informovanosti mládeže o príležitostiach, ktoré v oblasti mobility mládeže vytvárajú národné a medzinárodné programy, aby mládež mohla tieto príležitosti využiť a profitovať z nich najmä v oblasti osobného rozvoja,

4.7.5. vytvára podmienky na uvoľňovanie účastníkov konferencií, seminárov, sympózií a ďalších aktivít, týkajúcich sa práce s mládežou a mládežníckej politiky, zo zamestnania alebo školy,

4.7.6. na základe návrhu Ministerstva školstva SR podporuje poskytovanie rôznych druhov cenových zvýhodnení na cestovnom pre mládež v súvislosti s prácou, vzdelávaním, reprezentovaním a mobilitou na úrovni regiónu.

4.8. Životné prostredie

V tejto oblasti Trenčiansky samosprávny kraj:

4.8.1. podporuje opatrenia smerujúce k posilňovaniu procesu budovania environmentálneho povedomia detí a mládeže v intenciách trvalo udržateľného rozvoja,

4.8.2. podporuje propagáciu ochrany životného prostredia, čo vníma ako základnú podmienku pre lepšiu kvalitu života a vyššiu úroveň verejného zdravia,

4.8.3. podporuje environmentálne programy a projekty v oblasti formálneho a neformálneho vzdelávania,

4.8.4. motivuje deti a mládež k opatreniam a aktivitám na zlepšenie životného prostredia, ako napríklad recyklácia a úspora energií.

4.9. Voľný čas detí a mládeže

V tejto oblasti Trenčiansky samosprávny kraj:

4.9.1. podporuje deti a mládež v ich aktívnom zapájaní sa do športových, umeleckých, turistických a rekreačných aktivít,

4.9.2. podporuje rozvoj prostredia, kde sa deti a mládež, ktorí čelia zložitým životným situáciám alebo pochádzajú z nefavorizovaného prostredia (pozri 4.12.), osobitne zdravotne postihnutí, môžu zapájať do aktivít vo voľnom čase v rovnakej miere ako ostatní rovesníci,

4.9.3. motivuje deti a mládež k altruistickej (nezištný spôsob zmýšľania a konania v prospech iných) a filantropickej činnosti,

4.9.4. realizuje opatrenia na podporu práce s detskými a mládežníckymi subkultúrami,

4.9.5. podporuje zriaďovanie a prácu otvorených klubov a nízkoprahových zariadení. (napríklad programy finančnej podpory).

4.10. Kultúra

V tejto oblasti Trenčiansky samosprávny kraj:

4.10.1. potvrdzuje význam a úlohu kultúry a kultúrneho dedičstva pre rozvoj a výchovu detí a mládeže, pričom ich vníma ako jedných z nositeľov regionálnej kultúry,

4.10.2. podporuje participáciu mládeže na kultúrnom živote regióna vytváraním podmienok na tvorivý prínos mládeže do rozvoja kultúry,

4.10.3. vytvára osobitné podmienky na rozvoj nadania a talentu detí a mládeže v najrozmanitejších oblastiach ľudskej činnosti,

4.10.4. propaguje multikultúrnosť a toleranciu ako základný kľúč k mierovému spolunažívaniu rôznych kultúr nielen na Slovensku, ale aj v Európskej únii a vo svete,

4.10.5. podporuje iniciatívy smerujúce k vytváraniu účinného vplyvu s cieľom ochrany detí a mládeže pred negatívnymi vplyvmi.

4.11. Zdravie a zdravý životný štýl

V tejto oblasti Trenčiansky samosprávny kraj:

4.11.1. vníma otázku zdravia detí a mládeže ako komplexnú oblasť, ktorá nezahŕňa iba liečbu a terapiu, ale tiež primárnu ochranu zdravia, prevenciu pred negatívnymi vplyvmi na zdravie a propagáciu zdravého životného štýlu,

4.11.2. podporuje dostupnosť a kvalitu zdravotníckych informácií a výchovu k zdravému životnému štýlu a ochrane zdravia v čo najskoršom veku. Sústreďuje sa najmä na preventívne opatrenia a opatrenia zamerané na minimalizáciu užívania omamných látok, psychotropných látok a alkoholu.

4.11.3. podporuje opatrenia typu harm reduction (zmenšovanie škôd spojených s užívaním drog),

4.11.4. podporuje systémové riešenie prevencie detských úrazov a prevencie násilia na deťoch vrátane syndrómu CAN, obchodovania s deťmi a komerčného sexuálneho zneužívania detí,

4.11.5. zabezpečuje rozvoj inštitúcií, zariadení a služieb s cieľom podporovať psychické zdravie detí a mládeže ako oblasť, ktorá si vyžaduje špecializovaný prístup,

4.11.6. podporuje opatrenia znižujúce rizikové správanie sa mládeže, za aké považuje najmä riskantné riadenie motorových vozidiel, promiskuitu a nechránený sex, závislosti spojené s užívaním omamných látok, psychotropných látok, alkoholu, tabaku a zlú výživu,

4.11.7. venuje osobitnú pozornosť starostlivosti, výchove, ochrane a podpore zdravotne postihnutej mládeže.

4.12. Deti a mládež, čeliaci zložitým životným situáciám a pochádzajúci zo znevýhodneného prostredia

V tejto oblasti Trenčiansky samosprávny kraj:

4.12.1. vníma, že niektoré skupiny detí a mládeže môžu čeliť rôznym rizikovým faktorom vzhľadom na ich životnú situáciu, spojenú s ich sociálnym, ekonomickým, vzdelanostným alebo zdravotným prostredím a podmienkami, z ktorých pochádzajú,

4.12.2. prijíma a realizuje opatrenia na úrovni kraja na predchádzanie sociálnej exklúzie detí a mládeže, ktorí sa ocitli v krízových životných situáciách, zdravotne postihnutej, bez prístrešia, detí a mládeže z marginalizovaných skupín a mládeže po ukončení výkonu trestu odňatia slobody,

4.12.3. podporuje opatrenia na zamedzovanie nárastu a výskyt sociálno-patologických javov a protispoločenských javov u detí a mládeže v kraji,

4.12.4. zabezpečí rozvoj inštitúcií a zariadení poskytujúcich služby týmto deťom a mládeži, ktoré zabezpečujú komplexný prístup vo forme identifikácie terapie, podpory formálneho, neformálneho vzdelávania a informálneho učenia sa.

4.13 Deti a mládež, sociálno-patologické javy a ich prevencia

V tejto oblasti Trenčiansky samosprávny kraj:

4.13.1 podporuje výchovu detí a mládeže k zdravému životnému štýlu a k osvojeniu si pozitívneho sociálneho správania,

4.13.2 pôsobí na mladú generáciu tak, aby dochádzalo k vytvoreniu a upevňovaniu morálnych hodnôt, k zvyšovaniu sociálnych kompetencií detí a mládeže, k ďalšiemu rozvoju znalostí, skúseností, ktoré vedú k odmietaniu všetkých foriem sebadeštrukcie, prejavov agresivity a porušovaniu zákona,

4.13.3 trvale a systematicky podporuje všetky aktivity vedúce k posilneniu preventívnych opatrení,

4.13.4 podporuje nové aktivity, ktoré vedú k zmysluplnému zapojeniu mládeže do voľnočasových aktivít a tým odvracajú ich pozornosť od „únikových“ foriem správania.

5. Štruktúry pri implementácii koncepcie a ich úlohy

5.1. Trenčiansky samosprávny kraj

5.1.1. komunikuje, koordinuje a propaguje regionálnu politiku vo vzťahu k deťom a mládeži

a spolupracuje pritom so subjektmi uvedenými v bodoch 1.4. až 1.8. tejto koncepcie, pričom realizáciou vybraných úloh poveruje aj inštitúcie v rámci svojej pôsobnosti,

5.1.2. zabezpečuje realizáciu regionálnej politiky vo vzťahu k deťom a mládeži v relevantných oblastiach svojej agendy, ako napríklad vzdelávanie, participácia, práca s deťmi a mládežou, ktorí čelia zložitým životným situáciám a pochádzajú z nefavorizovaného prostredia,

5.1.3. vytvára podmienky pre podporu systematickej práce s deťmi a mládežou mimo procesu formálneho vzdelávania a aktívneho využívania voľného času,

5.1.4. pri vykonávaní regionálnej samosprávnej politiky vo vzťahu k deťom a mládeži spolupracuje s inými orgánmi štátnej správy na území kraja, obcami, mestami a mimovládnyimi organizáciami na území kraja a podporuje synergiu ich opatrení v jednotlivých oblastiach,

5.1.5. iniciuje vytvorenie regionálnej pracovnej skupiny s cieľom flexibilne reagovať na potreby detí a mládeže v Trenčianskom kraji (pozri bod 5.6.),

5.1.6. v roku 2010 uskutoční konzultačné stretnutia k realizácii opatrení vyplývajúcich z tejto koncepcie oblastí na regionálnej a miestnej úrovni,

5.1.7. v roku 2010 zabezpečí koordináciu prípravy prvého akčného plánu naplňania tejto koncepcie

5.1.8. podporí realizáciu výskumných aktivít a prieskumných aktivít pre prípravu správy o mládeži v Trenčianskom kraji,

5.1.9. zabezpečuje pravidelný monitoring plnenia úloh vyplývajúcich z akčných plánov realizácie tejto koncepcie,

5.1.10 podporuje tvorbu koncepcií rozvoja práce s mládežou na úrovni miest a obcí v Trenčianskom kraji,

5.1.11. finančne podporuje činnosť Regionálne centra mládeže Trenčianskeho kraja,

5.1.12. nominuje zástupcu do medzirezortnej pracovnej skupiny pri MŠ SR.

5.6. Regionálna pracovná skupina

5.6.1. sa zriaďuje za účelom efektívnej a komplexnej prípravy opatrení smerujúcich k naplňaniu tejto koncepcie, ako aj s cieľom evalvácie ich plnenia,

5.6.2. tvoria ju zástupcovia odborov a vybraných subjektov uvedených v bodoch 1.4. až 1.8. tejto koncepcie,

5.6.3. posudzuje a pripomienkuje tie opatrenia na realizáciu regionálnej politiky vo vzťahu k deťom a mládeži, ktoré vyžadujú koordináciu čiastkových činností viacerých subjektov,

5.6.4. posudzuje prijaté návrhy a predkladá vlastné návrhy opatrení na realizáciu regionálnej politiky vo vzťahu k deťom a mládeži,

5.6.5. navrhuje priority v jednotlivých oblastiach regionálnej politiky vo vzťahu k deťom a mládeži,

5.6.6. poskytuje priestor na výmenu informácií o plnení opatrení v rámci realizácie regionálnej politiky vo vzťahu k deťom a mládeži v jednotlivých oblastiach.

6. Stratégia implementácie a evalvácia koncepcie

6.1. Naplňanie tejto koncepcie sa zabezpečí prostredníctvom akčných plánov na obdobie dvoch kalendárnych rokov, ktoré budú špecifikovať konkrétne opatrenia, aktivity a úlohy všetkých subjektov dotknutých v definovaných kľúčových oblastiach regionálnej politiky vo vzťahu k deťom a mládeži. Akčné plány realizácie koncepcie regionálnej politiky vo vzťahu k deťom a mládeži v Trenčianskom kraji (ďalej len „akčný plán“) vzniknú ako výsledok práce členov regionálnej pracovnej skupiny (pozri bod 5.6.).

6.2. Prípravu návrhov akčných plánov koordinuje a zabezpečuje Regionálne centrum mládeže v Trenčianskom kraji, akčné plány schvaľuje vedenie Trenčianskeho samosprávneho kraja.

6.3. Akčný plán na roky 2010 – 2011 sa schváli po prijatí koncepcie v prvom polroku roku 2010. Návrh akčného plánu na roky 2012 – 2013 sa pripraví do februára 2012.

6.4. Evalvácia plnenia tejto koncepcie sa uskutoční v polovici jej realizácie, v druhej polovici roku 2011. Evalváciu koordinuje Trenčiansky samosprávny kraj a uskutoční sa formou konzultačných stretnutí na miestnej a regionálnej úrovni, na ktorých sa zhodnotí napĺňanie tejto koncepcie prostredníctvom opatrení uvedených v akčných plánoch.

7. Záver

Táto koncepcia nie je len zhrnutím východísk a zámerov, dotýkajúcich sa rôznych aktérov, ale zdôrazňuje zámer Trenčianskeho samosprávneho kraja posilniť postavenie detí a mládeže v kraji vo všetkých sférach života a garantovať ich rovnoprávne postavenie v spoločnosti na báze partnerstva.

Prostredníctvom pomenovaných cieľov, princípov a kľúčových oblastí pôsobenia sa snaží odstrániť apatiu, pocit bezmocnosti a nezáujem zo strany mládeže. Za základné hodnoty svojej politiky vo vzťahu k deťom a mládeži Trenčiansky samosprávny kraj považuje rovnosť, spoluprácu a spoluzodpovednosť.